

Hiszen az ügyvédség képviselői aligha tudtak új érveket, új eszméket felvetni, olyat, amelyet az ügyvédség évtizedek óta ne hangoztatott volna. Egy eredménye mégis volt ennek az anketének, ezt már ma is megállapíthatjuk: újra szót emelt a mi érdeünkben a Kúria nagynevű elnöke, amidőn a köztisztviselő ügyvédek nehéz kérdéséhez oly sok megértéssel s a legmagasabb bíróhoz méltó pártatlansággal szólt. Örömmel üdvözljük tehát az anketót, ha semmi másért, azért, mert módot és lehetőséget nyújtott Juhász Andor önmagyméltóságának ahhoz, hogy miként egy élet pályáján mindenkoron, ez alkalommal is az ügyvédség védelmére siethetett. Vajha az igazságügyminiszter úr az ügyvédség érdekében mindazt megvalósítaná, amit a legnagyobb magyar bíró az ügyvédség ügyében ebben a nagy életperben méltányosnak tart.

IRODALOM.

Fegyelmi judikatura. (*A magyar kir. Kúria ügyvédi tanácsának gyakorlata 1930.—1933. VI. 30. Közlök: dr. Biró László, dr. Grünhut Jenő, dr. Wolf Ernő budapesti ügyvédek. Előszót írta dr. Pap József, a budapesti ügyvédi kamara elnöke. Budapest, 1933. — 228 lap.*)

Az ügyvédi fegyelmi bíraskodás nemcsak azért állítja a bírót rendkívül nehéz feladat elé, mert — miként arra *Pap József* a könyvhöz írott előszavában reámutat — a fegyelmi vétségek kimerítő, taxatív felsorolása fogalmilag sem képzelhető s így kodifikációjuk egyenesen lehetetlen, hanem mert a fegyelmi bírónak az elébe kerülő esetet a büntető bíró szempontjain túlmenően egy speciális szemüvegben, az ügyvédi etika szemüvegében kell vizsgálat tárgyává tennie.

S mindjárt elüljáróban le kell szegeznünk: ha végigtekintünk a magyar ügyvédi fegyelmi ítélkezésnek előttünk fekvő legújabb termésén, jóleső megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy legfőbb fegyelmi bíróságunk bölcs megértéssel mérlegeli ugyan a megváltozott anyagi és ezzel szoros kapcsolatban szükségyszerűen in peius ható erkölcsi tényezőknek az egyén magatartására való hatását, de az „Umwertung aller Werte“ mai korszakában sem téveszti szem elől legfőbb feladatát, az ügyvédi kar tekintélyének és az iránta megnyilvánuló bizalomnak erős kézzel való megvédelmezését.

A fegyelmi bíraskodás szemüvegén át nézve, a rosszaló értékítéletet kiváltó egyéni magatartások három kategóriája különböztethető meg: az elsőbe tartoznak azon magatartások, amelyek úgy az egyéb büntető jogszabályokban körülírt valamely bűncselekmény, mint valamely fegyelmi vétség tényállásának elemeit magukban foglalják; a második kategória a büntetőjogilag irreleváns, fegyelmileg azonban büntetendő s végül a harmadik a büntetőjogilag releváns, fegyelmileg azonban nem

büntetendő ügyvédi, illetőleg ügyvédjelölti magatartásokat foglalja magában.

Természetesen a második kategória az, amely a fegyelmi bíráskodás szempontjából számbajövő első és második kategória közül rendszerint a szélesebb körűtekintést és a vizsgálandó körülményekbe való mélyebb behatolást teszi szükségessé. Ebbe a kategóriába tartozó esetek elbírálásánál kell a fegyelmi bíróságnak elsősorban megvalósítania azt a gondolatot, amelynek megvalósítása — nemcsak az ügyvédi, hanem mindenféle — fegyelmi bíráskodásnak kiinduló pontja kell, hogy legyen s amelyet a német Ehrengerichtshof egyik, *Sigbert Feuchtwanger* müncheni ügyvéd által a Pinner-Festschriftben idézett határozatában röviden így foglal össze: „*Die Standesehre stellt höhere Anforderungen, als das Strafrecht.*” A fegyelmi bíró feladata ott kezdődik, ahol a büntető bíróság végződik: a fegyelmi bíró keze elér oda, ahová a büntetőbíróé nem, büntetéssel sujthatja az egyénnek oly magatartását is, amelyet a büntetőbíró akkor sem büntethet, ha az belőle rosszálló értékteletet vált ki. Noblesse oblige, a kari tekintély és megbecsültetés kötelezettségekkel jár, amelyeket a kar minden tagjának be kell tartania: ennek kidomborítása a fegyelmi bíráskodás elsőrendű feladata. „*Es ist das Zeichen einer schwachen Zeit mit dem Schuldner zu sympathisieren. Sie selber nennt das Humanität.*” — ezt a iheringi gondolatot minden bizonnyal a büntető és speciálisan a fegyelmi bíráskodásban is alkalmazni kell: gyenge idők jele a *vetkessel* szimpatizálni és az időből folyó gyengeségek visszaszorítására a maga területén éppen a fegyelmi bíráskodás hivatott.

S míg fegyelmi bíróságaink nagy gonddal ügyelnek arra, hogy a nagyközönség bizalma rendületlenül fennmaradjon, sőt erősödjön, addig a másik oldalon körültekintő figyelemmel igyekeznek előmozdítani egyrészt a bírói karral való, az igazságszolgáltatás legmagasabb szempontjából is rendkívüli fontossággal bíró kölcsönös megbecsülést, másrészt az ügyvédi kollégialitást.

Bíró és ügyvéd . . . Klasszikus tömörséggel mondja a budapesti ügyvédi kamara egyik, az előttünk fekvő kötetben 173. sor-szám alatt közölt határozata: „A fegyelmi bíróság nagy súlyt helyez arra, hogy a bírói és ügyvédi kar tagjai közötti szimpátia és összhang uralkodjék, azonban ennek követelménye nemcsak az, hogy az ügyvéd a bíróság iránt tisztelettel viseltessék, de lényeges pillére ezen összhangnak az is, hogy a bírói kar tagjai kellő megértéssel legyenek a szabad pályán működő ügyvédséggel szemben is, mert csak a kölcsönös megbecsülés képezheti e két magas intelligenciájú kar tagjai közötti összeműködés alapját.” Tisztelet az ügyvéd részéről a bíróság iránt, megbecsülése az ügyvédnek a bíróság részéről: ez a két tényező eredményezi azt a harmóniát, amelynek hiányát elsősorban az anyagi igazság érvényesülése sanyli meg. *Szladits Károly* gyönyörű szava jut eszünkbe: „A bírónak . . . át kell éreznie, hogy az ügyvéd . . . a bírónak *igazságkereső* társa, akinek segítsége nélkül az igazságszolgáltatás szervezete csonka és béna maradna.”

Fegyelmi judikaturánk nagy súlyt helyez az ügyvédek közötti

kölcsönös megbecsülés előmozdítására, a kollégialitás követelményeinek kidomborítására. Nagy körültekintéssel és bölcs mérséklettel kezeli ezt a rendkívüli kényes problémát: nem hagyja, amint hogy nem is szabad figyelmen kívül hagynia azt, hogy az ügyvéd elsősorban a fél által reábizott ügyet kell, hogy képviselje s a kollégialitás sohasem értelmezhető úgy, hogy azáltal valamely reábizott érdek érdemleges sérelmet szenvedjen. „Az a tény — olvassuk a Üft. 116/1931. sz. határozatban (115. sorszám alatt) —, hogy az ügyvéd megbízója képviselőtében kartársa ellen előzetes felszólítás nélkül polgári pert indít és a teljesítési határidő lejárta után nyomban végrehajtást foganatosít, egymagában sem a kötelező kollégialitás, sem pedig az ügyvédi tekintély megsértését meg nem állapítja, mert az ügyvédnek még ügyvéddel szemben is a megbízó érdekében a törvény értelmében megengedett és előírt lépéseket megtenni nemcsak joga, de egyenesen kötelessége is.” Ez a gondolat vörös fonalként húzódik végig az e tárgyú határozatokon, bár akad olyan is, amely érzében a kelleténél többet enged meg a kollégialitás rovására (lásd a budapesti ügyvédi kamarának a kir. Kúria ügyvédi tanácsa által Üft. 18/1933. sz. alatt indokainál fogva helybenhagyott F. 2119/1932. sz. határozatát; közzölve 166. sorszám alatt).

A fegyelmi judikaturának ezek a szempontjai élesen rajzolódnak ki abból a kötetből, amelybe *Biró László*, *Grünhut Jenő* és *Wolf Ernő* gyűjtötték össze negyedfél esztendő kiemelkedő döntéseit. Az ő munkájuk nem egyszerűen „közlés” — amint azt a címlapon szerényen mondják —, hanem ennél sokkal több: éles szemmel, rendkívüli alapossgággal és elismerésméltó szorgalommal válogatták ki és foglalták legális rendszerbe a határozatok tömkelegéből azokat, amelyekből a gyakorlatnak — annak egy-két divergenciájával együtt — hű képet kapjuk. Néhai *Wolf Vilmos* közismert műve óta a fegyelmi bíráskodás termékei *rendszeresen* közzé nem tettek, már pedig rendtartásunk keretszabályai mellett csak a gyakorlat adhat utbaigazítást az ügyvéd jogai és kötelességei tekintetében. Ügyvédi közérdek tehát, hogy szerzők munkájukat ne csak a multa vonatkozólag egészítsék ki, amint arról Pap József előszavában említés tételik, hanem — ami ennél fontosabb — időről-időre a jövőre vonatkozólag is.

Dr. Fenyves Béla.

A kereskedők végrehajtási kedvezménye. Dr. Bárány Aladár orosházi ügyvéd az orosházi Kereskedelmi Körben javaslatot terjesztett elő a végrehajtási novella 2. §-ának a kereskedők javára leendő kiterjesztéséről.

A javaslatot a Kör egyhangulag elfogadta és felterjesztést intézett ilyen értelemben a Kereskedelmi és Iparkamarához.

A javaslat szövege most könyvalakban is megjelent és értékes bizonyítékául szolgál annak a törekvésnek, mely a legújabb és politikai okok miatt eddig kizárólag a kiszegdatársadalom részére juttatott állami védelemben a kereskedőtársadalmat is részesíteni kívánja.

A javaslat a végrehajtási novella 2. §-ában foglalt kivéte-